

Тема номера: Людина перед лицем смерті

РЕДАКЦІЯ VERBUM

31 ЖОВТНЯ 2018

Шановні читачі! Щодо одного ми можемо бути певні: колись життя скінчиться і прийде смерть. Вона пробуджує в людях різні реакції – від бунту, нерозуміння та спроб приручення й аж до тихого примирення.



Фото: Михаил Майзульс

У новому випуску журналу «Verbum» ми придивляємося до людських відповідей на смерть. Супроводжуватимуть нас у цьому не тільки теологи й духовні особи, а й митці, філософи й письменники. Кожен із них по-своєму змагається зі смертю.

Розпочинає номер стаття отця Войчеха Сурувки ОР про два різновиди бунту проти смерті. Найвідоміший виразник першого – Іван Карамазов, який відкидає сотворений світ, позначений стражданням. Представники другого – герої «Чуми» Альбера Камю. Попри пережиті страждання, вони солідаризуються зі світом. Карамазов обирає самотність, герої Камю – солідарність.

Галина Глодзь, розмірковуючи про середньовічні практики доброї смерті, наголошує на їхній спільнотності. Умирати добре означає зібрати довкола себе близьких, сказати їм останні важливі слова та спокійно віддати душу в руки Господа. Віра в те, що смерть – це не кінець, тим більшою вагою наповнює примирення: з минущистю земного життя, з Богом і з людьми, яких покидає в цьому світі вмирущий.

На спільнотний вимір досвіду смерті звертає увагу й Галина Помилуйко. Габріель Марсель належав до мислителів, які ґрунтували свою філософію на стосунках «я – ти». Для діалогічного мислення смерть – це найрадикальніша спроба розірвати ці метафізичні стосунки. Авторка розповідає про підходи до цієї проблеми, які Марсель випрацював не тільки в особистому житті, а й у філософії.

Пропонуємо також два дуже особисті погляди на досвід смерті. Перший із них викладений у фрагментах книжки отця Яна Качковського, доктора теології, біоетика й засновника Пуцького хоспісу святого Отця Піо. Отець Ян не просто був поруч із підопічними хоспісу, а й сам хворів на гліому. Він помер 2016 року. У цьому випуску «Verbum» вміщені поради для кожного, хто помре, і для близьких хворого.

Другий особистий погляд на смерть – це спогади отця Войчеха Сурувки ОР про польського різьбяр Антонія Жонсу.